

2010-03-10

LS 0905-0429

Landstingsstyrelsen

Motion 2009:13 av Kerstin Pettersson m fl (V) om insatser för att förebygga fallolyckor bland äldre

Föredragande landstingsråd: Filippa Reinfeldt

ÄRENDET

Motionärerna föreslår att en kartläggning av fallolyckor bland äldre genomförs samt vilka insatser som kan vidtas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Motionären eftersöker mer kartläggning av fallolyckor bland äldre. Det finns redan idag en omfattande kartläggning kring fallolyckor, fallskador och kostnader, därtill nedbrutet på kommuner och i vissa fall även stadsdelar. Stockholms läns landsting har identifierat riskmiljöer, riskgrupper och individer för fallolyckor och fallskador. Stockholms läns landsting tog 2008 fram ett regionalt vårdprogram för fallprevention. Det innehåller bl.a. definitioner av fall och fallskador och beskriver också aktuellt kunskapsläge gällande riskfaktorer och effektiv fallprevention, träning och träningsprogram.

Kunskap om fallolyckor och fallprevention finns hos landstingets personal. Primärvårdsrehabiliteringens personal, sjukgymnaster och arbetsterapeuter har kunskap i fallprevention som de kan sprida till såväl patienter som kollegor inom primärvården och kommunen. Riktade utbildnings- och informationsinsatser har funnits i olika

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Hälsa- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande 2009-10-28
- 3 S-ledamöternas särskilda uttalande
- 4 MP-ersättarens särskilda uttalande

2010-03-10

LS 0905-0429

omgångar både för kommunens och för landstingets personal. Checklistor för fallförebyggande arbete finns inom olika verksamheter.

Stockholms läns landsting bedriver äldreforskning vid Äldrecentrum och tre regionala FoU-center. De regionala FoU-enheterna bedriver praktisknära forskning för att bidra till att förbättra kvaliteten inom äldrevård och -omsorg, och därmed öka livskvaliteten för äldre och deras anhöriga. Exempelvis har FoU-Nestor arbetat med fallolyckor och tagit fram en bok om hur fallolyckor ska förebyggas. CeFAM har fått medel för att förebygga fallolyckor bland äldre personer i eget boende. Fokus ska ligga på vad arbetsterapeuterna kan göra för att bättre kunna hjälpa de äldre.

Fallolyckor är relativt vanligt bland äldre; så många som en tredjedel ramlar varje år. Kvinnor skadas mer än män. Det är viktigt att arbeta förebyggande med fallolyckor för att på så vis undvika onödigt lidande. Hälsosamtalen för äldre är en del i det förebyggande arbetet där man exempelvis identifierar risker i patientens hem och närmiljö. Fallförebyggande kan också ske genom kost och livsstil. Med en allsidig kost och genom att motionera kan skador förebyggas. Rökning gör att man löper dubbelt så stor risk att drabbas av fraktur vid fallolycka. Rökavvänjningsprogram är därför också en viktig del i det förebyggande arbetet och finns i landstingets regi.

Det finns olika former för omhändertagande efter fallolycka. Exempelvis har ortopederna på SÖS valt att ha en geriatriker som arbetar mot de fyra vårdavdelningarna. Det har medfört positiva effekter på läkemedelssidan och lett till ett minskat behov av medicinska konsulter. Därtill fungerar överföringen till rehabiliteringen och geriatriken bättre. På KS Huddinge finns djungelstigsprojektet där ortopederna och geriatriken samarbetar i omhändertagandet av de äldre patienterna.

Från november 2009 till mitten av mars 2010 genomförs en TUFF-satsning inom områdena trycksår, undernäring och fallförebyggande. Detta är en satsning som riktar sig till alla som arbetar inom nära vården i Stockholms län, och syftar till att minimera dessa typer av skador. Satsningen består förutom av utbildningen också av verktyg som ska stödja det vardagliga arbetet och kommunikationen.

Catharina Elmsäter-Svärd

Filippa Reinfeldt

Per-Inge Buskas

2010-03-10

LS 0905-0429

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Kerstin Pettersson m fl (V) har i en motion (bilaga), väckt den 12 maj 2009, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra till förvaltningen att genomföra en kartläggning av problemet med fallolyckor bland äldre i Stockholms län samt vilka kostnader det innebär för hälso- och sjukvården årligen, *att* uppdra till förvaltningen at identifiera riskgrupperna och riskmiljöerna för fallolyckor samt ta fram en strategi för åtgärder tillsammans med kommunerna för att förebygga fallolyckor hos riskgrupperna och i riskmiljöer, *att* utreda behovet och förutsättningarna för att starta speciella fallolycksmottagningar där olika professioner arbetar i team, *att* uppdra till förvaltningen att genomföra riktade utbildnings- och informationsinsatser till personalen på länets sjukhus och vårdcentraler om hur fallolyckor kan förebyggas.

Yttrande har inhämtats från hälso- och sjukvårdsnämnden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 1 december 2009 beslutat *att* överlämna förvaltningens förslag (bilaga).

S-ledamöterna antecknade särskilt uttalande (bilaga).

MP-ersättaren antecknade särskilt uttalande (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 10 mars 2010.